

Editörden

Orman ve Can Dostlarımız Yanıyor

Değerli Bilim İnsanları,

Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisinin 2021 Ağustos sayısından merhaba.

Geçen 10 gündür Akdeniz ve Ege bölgesinde yüzden fazla ayrı noktada orman yangınları oldu. Türkiye'nin karşılaştığı en büyük orman yangınlarından birini yaşadık ve bazı alanlarda hala devam ediyor. Ciğerlerimiz yanıyor. Ciğerlerimizle beraber sayısı ve türü belirsiz vahşi yaşam içinde can dostlarımız da yanıyor.

Şimdi bu yangınlar neden oldu, yanan yerler turizme ve yerleşime açılmazsa kaç yılda eski halini alır diye düşünmenin, üzülmenin, sinirlenmenin ve öfkelenmenin bir yararı yok; orman, içindeki can dostlarımızla beraber yandı. Ağaçları ve can dostlarımızı koruyamadık.

Sağlık hizmetlerinin temel amacı sağlıklı olmayı korumak, onu sürdürmek ve hem birey hem de toplumda sağlıklı olma durumunu geliştirmektir. Bu amaç hem insani hem etki ve hem de ekonomik olarak daha iyidir ve daha kolaydır. Yanan ormanları yangından korumak için alınması gereken önlemler, hiç şüphesiz şimdi onu söndürmek ve ormanları yeniden oluşturmak için harcanacak paradan ve emekten daha azdır. Bu amacı gerçekleştirmek için çalışmamız gerekir.

Değeli Bilim insanları, orman; çevremizdeki canlı birlikteliğinin bir parçası ve pek çok canlının yaşam alanıdır. Onun dışında hem karada hem de denizde tek hücreli canlılardan hayvanlara kadar canlılık alemi içinde milyarlarca canlı türü vardır. Bu canlıların her biri cansız olarak tanımlanan su, taş, toprak ve diğer minerallerle sıkı bir ilişki içindedir. Su döngüsü ve azot döngüsü, periyodik mevsimsel değişimler, ayın deniz ve okyanuslar üzerindeki "gel-git" etkisi

velhasıl burada sayamayacağımız pek çok ilişki ve dönüşüm canlılığın var olması ve devamı için gereklidir. Peki, İnsan bunun neresindedir? Vereceğimiz cevap en başta insanın yaşamını devam ettirebilmesi ve insanlığın yerkürede var olabilmesi için kritik öneme sahiptir. Sadece önümüzdeki birkaç on yıl ya da yüzyıl için değil, binlerce onbinlerce yıl sonrası için de.

Bu soruya, kulağa hoş gelse de, "*insan canlılık aleminin merkezinde, her şey insan için*" cevabı yaşadığımız dünyaya zarar veriyor. Bu zarar o kadar büyük ki, en başta insanın, insanlığın sonunu getirecek bir sonuca gebe! Çünkü bu cevap dünyada var olan her şeyi insanın kontrolsüzce kullanılmasına izin veriyor. En makul cevabın, "*İnsan canlılık aleminin bir parçasıdır*" olduğunu düşünüyorum. İnsanın ne kadar yaşamaya hakkı var ise, dışarıdaki bir böceğin ya da bitkinin de o kadar yaşamaya hakkı var. İnsan ne kadar değerli ise o böcek ve bitki de o kadar değerlidir. Sorunun cevabını bu şekilde verebilirsek; ısınmak için dışarıdaki ağacı ya da yemek için hayvanı keserken iki kere düşünür ve ihtiyacımızdan fazlasını tüketmeyiz...

Dünyanın kaynakları sınırlı, insan olarak yaşamamız ve gelecek kuşakların yaşamını devam ettirebilmesi bu kaynakların yenilenebilmesine bağlı.

Yaşamak güzeldir çevremizdeki insanlarla, taşıyla, toprağıyla, ağacıyla, böceğıyle...

Bilimsel ve Dostça kalın...

Prof.Dr. C. Tayyar Şaşmaz

Editör